

2025-10-29 Nr. NV-2414

VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTAS Nr.: TAP-25-1220 (2) TAIS- 25-11758(3)		DĖL VYRIAUSYBĖS 2017 M. BIRŽELIO 21 D. NUTARIMO NR. 496 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS DARBO KODEKSO ĮGYVENDINIMO“ PAKEITIMO		
		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įstatymo įgyvendina- masis teisės aktas	Pasirenkama ☐ Taip ☒ Ne Priėmimo Terminas	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Pasirenkama ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☐ LRV posėdis ☐ Nesvarstyta 2025-10-28	Pasirenkama ☐ Svarstyti TAP ☐ Svarstyti LRV pasitarime ☒ Svarstyti LRV posėdyje ☐ Gražinti tobulinti
Įgyvendina Vyriausybės programą	Pasirenkama ☒ Taip ☐ Ne			

SPRENDŽIAMA PROBLEMAProjekto rengimą paskatino:

- 1) Klaipėdos locmanų brolijos siūlymas į budėjimo darbų sąrašą įtraukti ir Laivų eismo tarnybos (toliau – LET) operatoriaus pareigybę, nes, kaip ir oro uostų, taip ir jūrų uosto veikla turi būti užtikrinta 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę ir LET operatoriai turi nuolatos budėti darbo vietose, kad užtikrintų tinkamą ir saugų laivų atvykimo bei išvykimo organizavimą. Pakeitimas palieštų 12 LET darbuotojų (4 pamainose po 3 žmonės).
- 2) Lietuvos profesinės sąjungos „Solidarumas“ siūlymas papildyti budėjimo darbų sąrašą technikais, kurie budi kartu su veterinarijos gydytojais pasienio kontrolės punktų veterinarijos postuose (28 darbuotojai).
- 3) Lietuvos buhalterių ir auditorių asociacijos prašymas patikslinti, kad apskaičiuojant vidutinį darbo užmokestį (toliau – VDU) įskaitomos ne faktiškai išmokėtos, o apskaičiuotos premijos (kaip yra įskaitomos ir kitos darbo užmokesčio dalys). Taip pat Darbo laiko ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse apraše aiškiai nurodyti, kad apmokant už naktinį darbą taikomos Darbo kodekse nustatytos valandos, t. y. nuo 22.00 val. iki 6.00 val.
- 4) Šiuo metu socialinių paslaugų srities darbuotojai, dirbantys stacionariuose socialinės globos įstaigose, grupinio gyvenimo namuose, bendruomeniniuose vaikų globos namuose, sutrikusio vystymosi kūdikių namuose, turi teisę į 30 darbo dienų (jeigu dirbama 5 darbo dienas per savaitę) arba 36 darbo dienų (jeigu dirbama 6 darbo dienas per savaitę) atostogas. Tuo tarpu socialinių paslaugų srities darbuotojai, dirbantys kardomojo kalnimo ir laisvės atėmimo vietose, švietimo įstaigose, taip pat socialinių paslaugų srities darbuotojai ir psichologai, dirbantys nestacionariuose socialinių paslaugų įstaigose su socialinę riziką patiriančiais suaugusiais asmenimis, šeimomis, asmenimis, turinčiais proto ar psichinę negalią, ar teikiantys socialines paslaugas asmens namuose, gali atostogauti 25 arba 30 dienų, priklausomai nuo to, kiek dienų per savaitę jie dirba – penkias ar šešias. Tai nėra teisinga. Įstatymai nenumato skirtingų darbo sąlygų ar išimčių, susijusių su įstaigos tipu, todėl socialinių paslaugų srities darbuotojų atostogų trukmė turėtų būti vienoda.

PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS**Siūloma:**

- Darbo laiko ir poilsio laiko ypatumų ekonominės veiklos srityse apraše į darbų, kuriems gali būti taikoma iki 24 val. per parą darbo laiko trukmė, sąrašą įrašyti jūrų uosto operatorius, taip pat techninius darbuotojus, kurie kartu su veterinarijos gydytojais budi pasienio kontrolės punktų veterinarijos postuose.
- Vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos apraše patikslinti, kad apskaičiuojant vidutinį darbo užmokestį įtraukiamos apskaičiuotos, o ne išmokėtos premijos (šiuo metu įmonės taiko

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

bendrą vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarką visoms darbo užmokesčio dalims ir nėra nė vienos programos, kuri skaičiuotų pagal išmokėtas, o ne priskaičiuotas sumas).

- *Kai kurių kategorijų darbuotojų, turinčių teisę į pailgintas atostogas, sąrašo ir šių atostogų trukmės apraše suvienodinti socialinių paslaugų srities darbuotojų atostogų trukmę, nepriklausomai nuo jų darbo vietos tipo (stacionari ar nestacionari socialinių paslaugų įstaiga), t.y. numatyti 30 darbo dienų (jeigu dirbama 5 darbo dienas per savaitę) arba 36 darbo dienų (jeigu dirbama 6 darbo dienas per savaitę) atostogas. Socialinių paslaugų srityje dirbantiems darbuotojams bus užtikrintos lygios garantijos. Įsigaliojusių nuo 2026-01-01.*

Socialinių paslaugų srities darbuotojų atostogų trukmės suvienodinimui gali būti panaudota apie 1,5 mln. Eur (įvertinant tai, kad nestacionariuose socialinių paslaugų įstaigose dirba apie 10 tūkst. socialinių paslaugų srities darbuotojų ir už 5 atostogų dienas būtų mokamas 30 proc. priedas už pavadavimą). Už pavadavimą būtų mokama iš institucijose darbo užmokesčiui numatytų lėšų.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas suderintas su Aplinkos ministerija, Finansų ministerija, Susisiekimo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybine darbo inspekcija, Lietuvos profesine sąjunga „Solidarumas“, Lietuvos profesinių sąjungų konfederacija, Valstybine maisto ir veterinarijos tarnyba. Pastabų ir pasiūlymų pateikė Teisingumo ministerija, Lietuvos verslo konfederacija ir Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė.

Projektas svarstytas 2025 m. spalio 28 d. tarpinstituciniame pasitarime ir patikslintinas pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės pastabas. Taip pat papildomai pateikti argumentai dėl Teisingumo ministerijos pastabos (dėl įsigaliojimo po 3 mėn.). Šiuo pakeitimu pagerinamos darbuotojų darbo sąlygos, nustatomas atostogų trukmės prailginimas ir suvienodinamos sąlygos visiems socialinių paslaugų srities darbuotojams. Ankstesnė įsigaliojimo data – 2026 m. sausio 1 d. – pagrįsta darbuotojų interesų svarbos principu, kadangi tai leidžia darbuotojams anksčiau įgyti teisę į palankesnes darbo sąlygas. Metų pradžia yra momentas, kai dauguma įstaigų planuoja biudžetus, darbo grafikus ir personalo išteklius visiems kalendoriniams metams. Tai leis vienodai taikyti naujas taisykles visiems darbuotojams nuo metų pradžios, išvengti nesklandumų dėl pereinamojo laikotarpio.

Lietuvos verslo konfederacijos pasiūlymai (dėl naktinio laiko kelių transporto įmonėms nustatymo, orlaivių įgulų pailgintų atostogų, farmacijos specialistų pailgintų atostogų ir sutrumpintos darbo savaitės peržiūrėjimo) yra neišdiskutuoti su socialiniais partneriais, todėl bus teikiami svarstyti Trišalei tarybai.

PAŽYMĄ PARENGĖ

Aušra Gratulevičienė

Socialinės politikos grupė, vyresnioji patarėja